

Dysponowanie majątkiem seniora – za życia i na wypadek śmierci –

Seniorzy - zwłaszcza po przejściu na emeryturę - często zaczynają zastanawiać się, co stanie się z ich majątkiem: mieszkaniem, oszczędnościami, działką czy samochodem. W publikacji wyjaśniono, jak można dysponować majątkiem **za życia**, jak i **na wypadek śmierci** - bezpiecznie i przede wszystkim świadomie...

Dysponowanie majątkiem za życia

Najczęstsze formy przekazania majątku:

Darowizna

- Senior może za życia przekazać bliskim część lub całość majątku (np. mieszkanie, samochód, pieniądze).
- Wymaga to **aktu notarialnego** przy nieruchomościach.
- Uwaga: po darowiznie senior **traci prawo własności**, chyba że zastrzeże inne prawa (np. dożywocie).

Umowa dożywocia

- Senior przekazuje np. mieszkanie w zamian za **opiekę do końca życia** (mieszkanie, pomoc, utrzymanie).
- Wymaga aktu notarialnego.
- Chroni seniora przed bezdomnością lub porzuceniem, jeśli zawarta rozsądnie.

Zasady bezpieczeństwa przy przekazywaniu majątku za życia:

- Warto **zawrzeć umowę notarialną**, nawet w rodzinie.
- Można zastrzec prawo do **bezpłatnego mieszkania do śmierci (używanie lub dożywocie)**.
- Zalecana **rozmowa z prawnikiem** – unikniemy konfliktów rodzinnych.

Dysponowanie majątkiem na wypadek śmierci

Najważniejsze formy:

Testament

- Może zostać spisany odręcznie lub u notariusza.
- Można wskazać konkretną osobę (np. wnuczka dostaje mieszkanie, natomiast córka pieniądze).
- Testament można zmienić lub odwołać w każdej chwili.

Zapis windykacyjny (tylko u notariusza)

- Pozwala **przekazać konkretną rzecz (np. dom, obraz, działkę) wskazanej osobie**.
- **Obowiązuje natychmiast po śmierci** – nie trafia do tzw. masy spadkowej

Dziedziczenie ustawowe (jeśli brak testamentu)

- Najpierw dzieci i małżonek.
- Potem wnuki, rodzice, rodzeństwo.
- Może dojść do **sporów rodzinnych**, jeśli nie ma jasnych zapisów.

Przykłady z życia

Pani Maria (lat 78) podarowała mieszkanie wnuczce, ale nie zastrzegła prawa do dalszego swojego w nim zamieszkiwania. Wnuczka sprzedała lokal – Pani Maria musiała zamieszkać u dalszej rodziny.

Wniosek: **zawsze zabezpiecz swoje prawa przy darowiznie!**

Pan Jan (lat 83) spisał testament, w którym rozdzielił majątek pomiędzy troje dzieci. Dzięki temu po jego śmierci nie było kłótni ani sądu spadkowego.

Wniosek: **jasny testament pomaga uniknąć konfliktów**.

Materiał z serii **Notatki z wykładu** powstał w ramach zadania realizowanego przez Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej CIVIS SUM, finansowane ze środków przekazanych przez Powiat Zielonogórski na podstawie umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego pn. "Powierzenie prowadzenia w 2025 r. jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i jednego punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie Powiatu Zielonogórskiego".